

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Zachystalové a soudců JUDr. Ivy Zemanové a JUDr. Michala Fridricha ve věci

žalobce: a) **JUDr. PhDr. M. Š., Ph.D.**, narozený dne xxx
bytem Xxx, Xxx

b) **T. H.**, narozený dne xxx
bytem Xxx, Xxx

oba zastoupeni advokátkou Mgr. Miluší Pospíšilovou
sídlem Paprsková 1340/10, 140 00 Praha 4

proti

žalované: **Česká republika - Ministerstvo financí ČR**, IČO 00006947
sídlem Letenská 525/15, 118 00 Praha 1

o zadostiučinění za nemajetkovou újmu, k odvolání žalobců a žalované proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 16. 2. 2022, č. j. 25 C 10/2013-590,

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně **se** ve výrocích o věci samé I. a II. **mění** takto:

Žalovaná je povinna zaplatit žalobci a) částku 22 500 Kč a žalobci b) částku 20 625 Kč, oběma se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně od 3. 1. 2013 do zaplacení jdoucím, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku; co do zaplacení částek žalobci a) 47 500 Kč s příslušenstvím a žalobci b) 44 375 Kč s příslušenstvím **se** žaloba **zamítá**.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení před soudy všech stupňů a to žalobci a) částku 62 948 Kč a žalobci b) částku 60 130 Kč, do 15 dnů od jeho právní moci k rukám advokátky Mgr. Miluše Pospíšilové.

Odůvodnění:

1. Shora citovaným rozsudkem soud I. stupně uložil žalované povinnost zaplatit žalobci ad a) 5 000 Kč a žalobci ad b) 3 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I). Žalobu, podle které by byla žalovaná povinna zaplatit žalobci ad a) 65 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 70 000 Kč od 3. 1. 2013 do zaplacení ve výši 7,05 % ročně a žalobci ad b) 62 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 65 000 Kč od 3. 1. 2013 do zaplacení ve výši 7,05% ročně, soud I. stupně zamítl (výrok II). Soud I. stupně dále uložil žalované povinnost zaplatit na nákladech řízení žalobci ad a) 60 020 Kč a žalobci ad b) 42 320 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Miluše Pospíšilové, advokátky (výrok III).
2. Soud I. stupně takto rozhodl o žalobě, doručené soudu dne 2. 1. 2013, kterou se žalobce a) domáhal vůči žalované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout nesprávným úředním postupem orgánů veřejné moci (Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva dopravy) při vyřizování jeho žádosti o informaci podle § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, podané k Magistrátu hl. m. Prahy, odbor dopravních přestupků, dne 23. 9. 2010, a to nepřiměřenou délkou vyřizování žádosti žalobce a) o požadovanou informaci, týkající se způsobu vyřízení protiprávního jednání Mgr. J. E. tehdy soudce Obvodního soudu pro Prahu x, jehož se jmenovaný měl dopustit dne 5. 9. 2010. Jako zadostiučinění žalobce a) žádal jednak omluvu, jednak též to, aby soud konstatoval, že bylo porušeno jeho právo, a konečně také peněžité zadostiučinění ve výši 70 000 Kč. Po připuštění změny žaloby soudem při jednání dne 8. 9. 2014 se žalobce a) domáhal požadovaného konstatování toliko eventuálním petitum pro případ, že mu nebude přiznáno peněžité zadostiučinění. Rozsudek soudu I. stupně ve věci žalobce a) ze dne 17. 9. 2014, č. j. 25 C 10/2013-104, ve znění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 4. 2015, č. j. 35 Co 63/2015-132, byl následně zrušen rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2017, č. j. 30 Cdo 3755/2015-154.
3. Soud I. stupně dále takto rozhodl i o žalobě, doručené dne 2. 1. 2013, kterou se žalobce b) domáhal vůči žalované zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která mu měla vzniknout nesprávným úředním postupem orgánů veřejné moci (Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva dopravy) při vyřizování jeho žádosti o informaci podle § 13 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, podané k Magistrátu hl. m. Prahy, odbor dopravních přestupků, dne 10. 12. 2010, a to nepřiměřenou délkou vyřizování žádosti žalobce b) o požadovanou informaci (tutéž, jakou žádal též žalobce a), viz výše). Jako zadostiučinění žalobce b) žádal jednak omluvu, jednak též to, aby soud konstatoval, že bylo porušeno jeho právo, a konečně také peněžité zadostiučinění ve výši 65 000 Kč. Po připuštění změny žaloby soudem při jednání dne 17. 9. 2014 se žalobce b) domáhal požadovaného konstatování toliko eventuálním petitum pro případ, že mu nebude přiznáno peněžité zadostiučinění. Rozsudek soudu I. stupně ve věci žalobce b) ze dne 17. 9. 2014, č. j. 25 C 6/2013-53, ve znění rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 4. 2015, č. j. 22 Co 58/2015-76, byl zrušen, a to rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2017, č. j. 30 Cdo 3752/2015-97.
4. Nejvyšší soud v obou věcech vyslovil právní názor, že předmětná řízení o žádostech obou žalobců o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. jsou správními řízeními, jejichž předmět nevykazuje civilní (soukromoprávní) povahu a na něž proto nedopadají čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Na tomto základě pak dovodil, že předmětná řízení nelze posuzovat pro účely požadovaného zadostiučinění jako jeden celek, nýbrž lze odškodnit toliko jednotlivé průtahy, resp. újmu plynoucí zvláště z každého jednotlivého průtahu. v návaznosti na to pak Nejvyšší soud uložil soudu I. stupně,

aby v dalším průběhu řízení vyzval žalobce k doplnění žaloby v tom smyslu, aby specifikovali, zda a případně jakého odškodnění se domáhají ve vztahu k řízení před správními orgány na straně jedné a k řízení před správním soudem na straně druhé s tím, že vždy záleží na žalobci, jak nemajetkovou újmu vymezí, resp. podrobně popíše a vysvětlí, a s jakou skutečností ji spojí, neboť vysvětlením následku a jevových souvislostí jeho příčiny žalobce určuje skutkově předmět řízení (Nejvyšší soud v té souvislosti odkázal na svou dřívější judikaturu).

5. Ke spojení obou výše popsaných řízení došlo při ústním jednání dne 24. 11. 2017. Část původního předmětu řízení Obvodní soud pro Prahu 1 usnesením ze dne 23. 7. 2018, č. j. 25 C 10/2013-314, odmítl dle § 43 o. s. ř., když - řídě se právním názorem Nejvyššího soudu v této věci - nebyly vady žaloby odstraněny. K odvolání žalobců rozhodoval Městský soud v Praze usnesením ze dne 28. 11. 2018, č. j. 35 Co 388/2018-350, a na základě dovolání žalobců Nejvyšší soud usnesením ze dne 4. 12. 2019, č. j. 30 Cdo 1097/2019-448, usnesení potvrdil, respektive dovolání odmítl. Všechna tato tři usnesení napadli žalobci stížností u Ústavního soudu a Ústavní soud nálezem ze dne 14. 10. 2020, č. j. II. ÚS 570/20, všechna citovaná rozhodnutí zrušil a vyslovil, že byla porušena základní práva stěžovatelů na přístup k soudu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na náhradu škody způsobené nesprávným úředním postupem podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.
6. Ústavní soud shledal stížnost důvodnou, protože obecné soudy se věcí stěžovatelů zabývaly toliko z pohledu dodržení závazků vyplývajících z Úmluvy, ačkoli bylo třeba se daným případem zabývat v prvé řadě z hlediska vnitrostátních garancí základních práv obsažených v listině. Předmětem správních řízení i navazujících soudních řízení správních bylo rozhodování ve věci základního práva stěžovatelů na informace dle čl. 17 Listiny. Žalobci tak měli právo na projednání této věci bez zbytečných průtahů dle čl. 38 odst. 2 Listiny, které zahrnuje i právo na projednání věci v přiměřené lhůtě. Toto právo se vztahuje jak na správní řízení, tak na navazující soudní řízení správní a z ústavně právního pohledu je třeba na řízení, od okamžiku podání žádosti o informace až do konečného rozhodnutí o ní, nahlížet jako na jeden celek. Porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů představuje nesprávný úřední postup ve smyslu čl. 36 odst. 3 Listiny. Pokud se jednotlivec nároku na náhradu nemajetkové újmy způsobené tímto nesprávným postupem domáhá, uplatní se domněnka, že nepřiměřená délka řízení způsobuje nemajetkovou újmu. V tomto případě obecné soudy svým postupem znemožnily se tohoto práva domáhat, jednalo se o situaci, kdy byly částečně odmítnuty původní žaloby pro vady, jimiž netrpěly, žalobcům tak byl upřen přístup k soudu v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny. Ústavní soud se pak ve svém rozhodnutí nijak nevyjadřoval k tomu, zda stěžovatelé mají nárok na peněžité zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení, s tím, že toto je úkolem obecných soudů. Ty musí zohlednit další relevantní faktory, mimo jiné i význam předmětu řízení pro stěžovatele, posoudit i otázku, zda nedošlo ke zneužití práva. Ústavní soud ve svém nálezu se vyjádřil i k otázce, který ústřední správní úřad má jednat ve věcech náhrady újmy jménem státu, odkázal rovněž na novelu zákona o odpovědnosti státu, kdy novela č. 118/2020 Sb., účinná od 1. 4. 2020, změnila ustanovení § 6.
7. Soud I. stupně se zohledněním výše uvedených závěrů Ústavního soudu uzavřel, že úřadem příslušným jednat jménem státu ve smyslu § 6 odst. 3 zák. č. 82/1998 Sb. je Ministerstvo financí, neboť se jedná o řízení zahájené do 31. 3. 2020. Tato příslušná organizační složka státu pak učinila nesporným, že délka řízení o žádosti o informace podle zákona č. 106/199 Sb. o svobodném přístupu k informacím byla necelé čtyři roky, jak před správními orgány, tak následně i soudy. Připojilo se ke stanovisku odvolacího soudu, který již v roce 2015 dané řízení posuzoval jako jedno řízení a dospěl k závěru, že uvedenému porušení nejvíce odpovídá satisfakce ve formě písemné omluvy, která byla žalobcům již poskytnuta. Ostatní formy satisfakce pak nepovažuje za přiměřené a shoduje se se závěrem vysloveným v obdobné věci Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 2. 4. 2015, č. j. 22 Co 58/2015-76, podle kterého předmětné řízení mělo pro žalobce ad a) význam zcela nepatrný, protože požadovaná informace ohledně přestupkového řízení Mgr. J. E. se vůbec netýkala osob žalobců ani jakékoliv jejich osoby blízké, nejednalo se o informace, které by

byly důležitou součástí života žalobců a mělo pro ně zásadní význam. Ve vztahu k žalobci ad a) to byl zcela nepatrný zásah, ve vztahu k žalobci ad b) prakticky žádný, neboť žaloba podaná žalobcem ad b) je zcela zjevně totožná s původní žalobou žalobce ad a) a podaná zřejmě jen z hlediska přátelství žalobce b) k žalobci ad a).

8. Soud I. stupně poté s odkazem na § 13 odst. 1, § 31a odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. dále uvedl, že v posuzované věci vlastní průběh řízení před správními orgány a soudy byl mezi účastníky nesporný. Řízení trvalo necelé čtyři roky. Žalobce ad a) se dne 23. 9. 2010 obrátil na Magistrát hlavního města Prahy se žádostí o informaci podle zák. č. 106/1999 Sb., zda v souvislosti s protiprávním jednáním předsedy senátu Obvodního soudu pro Prahu x Mgr. J. E. jehož se jmenovaný měl dopustit dne 5. 9. 2010 tím, že při řízení motorového vozidla projel křižovatku na červenou a poté se odmítl podrobit orientační dechové zkoušce i lékařskému vyšetření, zda není pod vlivem alkoholu, bylo u dotazovaného správního orgánu zahájeno řízení o přestupku, nebo kterému jinému orgánu byla věc případně postoupena k projednání, pokud se tak stalo a pokud je tato informace povinnému subjektu známa. Pokud bylo řízení o přestupku zahájeno, požádal žalobce též o informaci, s jakým výsledkem byla věc projednána a jaké rozhodnutí bylo přijato, a pokud již bylo vydáno rozhodnutí, požádal žalobce také o informaci o obsahu rozhodnutí a o zaslání jeho kopie s uvedením, zda jde o rozhodnutí pravomocné. O této žádosti bylo rozhodnuto odborem dopravních přestupků Magistrátu hl. m. Prahy dne 29. 9. 2010, sp. zn. s MHMP 291645/2010, a to tak, že žádosti se nevyhovuje a informace se neposkytne. Žalobce podal proti rozhodnutí dne 1. 11. 2010 odvolání. Odvolání se spisem bylo předáno Ministerstvu dopravy s předkládací zprávou ze dne 12. 11. 2010 (doručeno dne 19. 11. 2010). Rozhodnutím Ministerstva dopravy, datovaným dne 5. 1. 2011, bylo napadené rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy zrušeno a věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání, zrušující rozhodnutí nabylo právní moci dne 18. 1. 2011. Spis byl k dalšímu řízení prvoinstančnímu správnímu orgánu vrácen dne 22. 4. 2011. Magistrát hl. m. Prahy následně rozhodnutím datovaným dne 29. 4. 2011 (sp. zn. S-MHMP 291645/2010) jednak informaci částečně poskytl (výrok I. obsahující část požadovaných informací o tom, že věc nebyla postoupena jinému orgánu, bylo zahájeno přestupkové řízení a v současné době je věc řešena odvolacím správním orgánem), ve zbývajících částech (požadující informaci o obsahu rozhodnutí a zaslání jeho kopie s údajem o tom, zda jde o rozhodnutí pravomocné) pak žádosti vyhověno nebylo a informace nebyla poskytnuta (výrok II.). Toto rozhodnutí bylo doručeno žalobci dne 17. 5. 2011. Žalobce pak dne 30. 5. 2011 podal proti tomuto rozhodnutí odvolání, které dále obsáhle doplnil podáním doručeným správnímu orgánu dne 10. 6. 2011. Dne 10. 6. 2011 vydal Magistrát hl. m. Praha rozhodnutí, kterým posledně uvedené rozhodnutí opravil (na třech místech datum, kdy mělo dojít k předmětnému dopravnímu přestupku, byl chybně 132/2017-810-ODS/33 uvedený letopočet 2009 opraven na správný rok 2010). Spis byl předán k rozhodnutí Ministerstvu dopravy dne 21. 6. 2011 (spolu s předkládací zprávou z 16. 6. 2011). Ministerstvo dopravy o podaném odvolání rozhodlo dne 2. 1. 2012 pod č. j. 1043/2011-160-SPR/7 tak, že napadené rozhodnutí potvrdilo, právní moci nabylo dne 17. 1. 2012. Usnesením Ministerstva dopravy datovaným dne 31. 1. 2012 byla opravena část odůvodnění rozhodnutí (vynecháním části textu převzatého nedopatřením z konceptu rozhodnutí). Žalobce proti tomuto rozhodnutí podal dne 16. 3. 2012 správní žalobu, která byla vedena Městským soudem v Praze pod sp. zn. 11A 41/2012. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 20. 6. 2013 žalobu zamítl. Toto rozhodnutí však bylo zrušeno rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2014, který nabyl právní moci dne 24. 3. 2014 a jímž bylo současně zrušeno též žalobou napadené rozhodnutí Ministerstva dopravy, jemuž byla věc vrácena k dalšímu řízení s tím, že poskytnutí anonymizované kopie rozhodnutí o předmětném přestupku žalobce v dané věci nic nebrání. Požadované informace byly dle rozhodnutí Nejvyššího správního soudu žalobci poskytnuty dne 1. 9. 2014. Oba soudy konstatovaly, že správní řízení vedené o žádosti žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb. bylo nepřiměřeně dlouhé a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu podle zákona o náhradě škody a uložily tehdy žalované ČR – Ministerstvu dopravy, aby se žalobci omluvalo.

9. Vzhledem k tomu, že oběma žalobcům se již dostalo satisfakce ve formě omluvy, zabýval se soud I. stupně pouze otázkou, zda žalobci mají a případně v jaké výši nárok na peněžité zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení. Ostatní kritéria již byla vypořádána v rámci rozhodování o omluvě. Je však zcela jednoznačné, že celková délka řízení byla naprosto nepřiměřená a to už i vzhledem k tomu, že se nejednalo o řízení složité. Soud I. stupně dále dospěl k závěru, že význam předmětu řízení pro žalobce byl téměř nicotný, celá žádost o informace vzešla od obou žalobců téměř doslovně stejná, věc je nemohla nijak zasáhnout. Intenzita dopadu na osoby žalobců by se tedy rovnala téměř nule. Na druhou stranu je třeba přisvědčit žalobcům, že zejména rozhodování o odvoláních bylo nepřiměřeně dlouhé, a protože forma satisfakce, ať již peněžité nebo nepeněžité, musí mít zároveň i prevenční charakter, domníval se soud I. stupně, že je zde na místě relativní satisfakce, ale v naprosto minimální výši, bez ohledu na metodiku Ústavního soudu danou v této věci nebo ve věcech obdobných. Proto soud I. stupně přiznal žalobcům pouze symbolickou peněžitou satisfakci (viz výrok I.). Ohledně zbývajících požadovaných částek soud I. stupně žaloby zamítl, a to včetně příslušenství s tím, že o výši požadovaného zadostiučinění v penězích rozhoduje soud, až rozhodnutí nabyde právní moci a bude vykonatelné (po uplynutí pariční lhůty), poté bude možno uvažovat o prodlení. Pokud se žalobci domáhali úroků z prodlení, považoval soud I. stupně nárok za předčasný.
10. Soud I. stupně se dále zabýval i skutečností, zda nedošlo ke zneužití práva žalobci, ale nepodařilo se mu získat potřebné listinné důkazy, zejména z původního trestního řízení, kde byli žalobci odškodněni za průtahy v řízení v souvislosti s postupem soudce E.. Předmětný spis byl již skartován, dochoval se pouze jeden listinný dokument ukončující přestupkové řízení. I když žalobci sami připouštějí, že jsou vnímáni státními orgány jako kontroverzní osobnosti, jednoznačný důkaz v tomto směru soud I. stupně neměl, proto nemohl vyslovit, že se o zneužití práva ze strany žalobců jednalo.
11. Výrok o náhradě nákladů řízení mezi žalobci a žalovanou soud I. stupně odůvodnil s odkazem na § 142 odst. 3 o. s. ř. s tím, že žalobci byli ve věci v zásadě úspěšní, kdy výše relativního odškodnění závisela na úvaze soudu. Žalobci ad a) vznikly náklady za zastoupení advokátkou, která ve věci vykazala 13,5 úkonu po 3 100 Kč podle § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. (plná moc podání ze 4. 6. 2013, 1. 9. 2014, 3. 9. 2014, vyjádření 5. 2. 2015, dovolání 9. 7. 2015, podání 14. 9. 2017, ústní jednání 8. 9. 2014, půl úkonu při vyhlášení rozsudku dne 17. 9. 2014) za období, než věci žalobců byly spojeny ke společnému projednání. Náleží jí také paušální náhrada po 300 Kč za úkon dle stejné vyhlášky, tj. 45 900 Kč.
12. Žalobci ad b) pak vznikly náklady za zastoupení advokátkou do doby, než došlo ke spojení řízení, za 8 úkonů (podání ze dne 4. 6. 2013, plná moc ze dne 3. 6. 2013, doplňující podání 9. 9. 2014, účast na jednání 17. 9. 2014, vyjádření 5. 2. 2015, dovolání 9. 7. 2015, upřesnění žaloby z 11. 9. 2017, vyjádření z 20. 11. 2017) a paušální náhrada nákladů, tj. 27 200 Kč.
13. Od spojení řízení při ústním jednání dne 24. 11. 2017 pak náleží každému ze žalobců odměna advokátky za celkem 8 úkonů (odvolání 30. 11. 2017, vyjádření 8. 3. 2018, odvolání 13. 8. 2018, podání 18. 10. 2018, vyjádření 21. 2. 2019, dovolání 26. 2. 2019, vyjádření 31. 1. 2022, jednání 16. 2. 2022) po 2 480 Kč (sníženo o 20 % za zastupování dvou účastníků) a paušální odměna advokáta po 300 Kč za úkon, tj. 22 240 Kč, každému ze žalobců jednou polovinou, tj. 11 120 Kč. Dále každý ze žalobců zaplatil na soudních poplatcích 4 000 Kč. Pro žalobce ad a) se jedná celkově o částku 60 020 Kč, u žalobce ad b) o částku 42 320 Kč.
14. Rozsudek soudu I. stupně napadli žalobci i žalovaná včasným odvoláním. Žalobci napadli rozsudek ve výrocích II. a III. a s odkazem na důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. d), e) a g) o. s. ř. namítali, že jim soud I. stupně nepřiznal požadovaný zákonný úrok z prodlení, a to z nesprávných důvodů. V této souvislosti odkázali na stanovisko Nejvyššího soudu k nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě sp. zn. Cpjn 206/2010 ze dne 13. 4. 2011 (R 58/2011), kde pod bodem 10. soud vyslovil, že poškozený má právo na úrok z prodlení ode dne následujícího po uplynutí lhůty šesti

měsíců poté, kdy nárok na náhradu přiměřeného zadostiučinění uplatnil postupem podle § 14 tohoto zákona.

15. Výrokem II. soud I. stupně zamítl žalobu v tam uvedeném rozsahu, a to na základě (nepodloženého a nesprávného) závěru, vtěleného do pouhých čtyř vět na str. 5 rozsudku (sic!), že „význam předmětu řízení pro žalobce byl téměř nicotný“, dále že „věc je nemohla nijak zasáhnout“, takže „intenzita dopadu na osoby žalobců by se tedy rovnala téměř nule“. Soud I. stupně sice přisvědčil žalobcům, že zejména rozhodování o odvoláních bylo nepřiměřeně dlouhé, a „protože forma satisfakce, ať již peněžité nebo nepeněžité, musí mít zároveň i prevenční charakter, domnívá se soud, že je zde na místě relutární satisfakce, ale v naprosto minimální výši, bez ohledu na metodiku Ústavního soudu danou v této věci nebo ve věcech obdobných...“. Podle žalobců tento povšechný a z důvodu strohého odůvodnění nepřezkoumatelný závěr soudu I. stupně nejen, že nevyhovuje požadavkům na odůvodnění rozsudku podle § 157 odst. 2 o. s. ř., ale ani požadavku obsaženému v § 132 o. s. ř.
16. Žalobci připomněli, že k odškodňování nemajetkové újmy způsobené nepřiměřenou délkou řízení není dána žádná „metodika Ústavního soudu“, nýbrž ustálená pravidla pro odškodňování vychází ze zásad obsažených již ve sjednocujícím stanovisku Nejvyššího soudu sp. zn. Cjpn 206/2010 ze dne 13. 4. 2011 (R 58/2011), na které žalobci v průběhu celého řízení (leč bezvýsledně) upozorňovali. To však s odchylkou v případě správního řízení o žádosti o informace, pro jejichž poskytnutí je stanovena zákonná lhůta 15 dnů. Již v žalobě proto bylo upozorněno, že by neměla být krácena základní částka zadostiučinění za první dva roky trvání správního řízení, jestliže řízení, odvolací řízení a poskytnutí informací mělo proběhnout v patnáctidenních lhůtách. K této otázce se vyjádřil Městský soud v Praze v rozsudku č. j. 13 Co 406, 409/2011–170, ze dne 22. 2. 2012 s tím, že *soudní judikatura došla k závěru, že místním podmínkám ČR odpovídá částka 15 000 Kč za každý rok doby řízení, trvalo-li déle, než by bylo možno považovat za přiměřené k projednání a rozhodnutí věci s ohledem na její skutkovou a právní náročnost (viz. P. Vojtek, Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci, Komentář, 2. vydání, C. H. BECK, str. 180). Za první dva roky řízení se částka 15 000 Kč započítává pouze jednou, neboť určitou délku řízení je třeba považovat za přiměřenou, tento závěr však nemůže obstát bez výjimky, zejména ne za situace, kdy v případě správního řízení je stanovena k vyřízení věci patnáctidenní lhůta. v tom případě je podle názoru odvolacího soudu třeba částku 15 000 Kč počítat již za první rok průtahů, protože zde není důvod vycházet z toho, že na vyřízení věci je třeba poskytnout jakoukoliv jinou delší lhůtu.*
17. Žalobci ve svých vyjádřeních popsali jednotlivé fáze celého řízení, včetně období průtahů a nečinnosti. Žalobce a) namítal, že po dobu 4 let a 1 a půl měsíce mu bylo neoprávněně bráněno v jeho právu podílet se na kontrole činnosti orgánů veřejné moci. Informace požadované od Magistrátu hlavního města Prahy měly vztah také k osobě žalobce a měly dopad do jeho osobní sféry, a to potud, že žalobce se domáhal poskytnutí informací o protiprávním jednání a o způsobu řešení protiprávního jednání (dnes již bývalého, tehdy úředně činného) soudce Mgr. J. E. o jehož protiprávním jednání žalobce poskytl informaci Ministerstvu spravedlnosti, předsedovi Městského soudu v Praze a sdělovacím prostředkům (deník Právo, Blesk, TV), které ji uveřejnily, a následně (6. 10. 2010) se žalobce a) stal terčem hrubě protiprávního a šikanózního jednání tohoto soudce, který žalobce (přítomného v jeho jednací síni jako veřejnost) neoprávněně legitimoval, neoprávněně zjišťoval a zapsal si mimo protokol (sic!) jeho osobní údaje a před přítomnými účastníky vyhrožoval žalobci přivoláním justiční stráže a jeho násilným vyvedením, pokud se tomuto protiprávnímu, šikanóznímu jednání nepodrobí. Toto jednání Mgr. J. E. vůči žalobci nebylo nikterak náhodné a zjevně mělo návaznost (bylo reakcí soudce) na publikační činnost žalobce (shora) a na jím podanou žádost o informace. Popsané hrubě protiprávní, šikanózní jednání soudce Mgr. J. E. vůči žalobci vyústilo v žalobu, kdy žalobci za něj bylo soudem pravomocně přiznáno zadostiučinění ve formě omluvy a peněžité náhrady 15 000 Kč s příslušenstvím rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č. j. 17 C 352/2011–171, ze dne 31. 10. 2014. Žalobcem a) požadované informace tak měly vztah k osobě žalobce a dopad do jeho osobní sféry (tudíž na posuzované řízení, které probíhalo jednak před správními orgány, jednak

dvakrát před správními soudy (řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu a řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu) proto dopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy. Bylo proto porušeno nejen základní právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, zaručené čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a základní právo na projednání věci bez zbytečných průtahů, garantované článkem 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ale – fakticky – bylo porušeno i jeho základní právo na svobodu projevu a na vyhledávání a šíření informací, garantované článkem 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, článkem 17 Listiny základních práv a svobod, a článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech v jeho časové dimenzi, protože po tak dlouhé době od podání žádosti již pro něj získání požadovaných informací mělo jen historickou hodnotu, a uplatnění tohoto práva se plynutím času pro žalobce stalo již zcela neefektivním.

18. Obdobné závěry uvedl i žalobce b) s tím, že po dobu 3 let a 9 měsíců mu bylo neoprávněně bráněno v jeho právu podílet se na kontrole činnosti orgánů veřejné moci. Informace požadované od Magistrátu hlavního města Prahy měly vztah také k jeho osobě a měly dopad do jeho osobní sféry, a to potud, že žalobce b) se žádostí ze dne 10. 12. 2010 domáhal poskytnutí informací o protiprávním jednání a o způsobu řešení protiprávního jednání (dnes již bývalého, tehdy úředně činného) soudce Mgr. J. E. se kterým žalobce přišel do styku dne 6. 10. 2010, kdy se žalobce b) nedobrovolně stal terčem hrubě protiprávního a šikanózního jednání tohoto soudce, který žalobce (přítomného v jeho jednací síni jako veřejnost) neoprávněně legitimoval, neoprávněně zjišťoval a zapsal si mimo protokol (sic!) jeho osobní údaje a před přítomnými účastníky vyhrožoval žalobci přivoláním justiční stráže a jeho násilným vyvedením, pokud se tomuto protiprávnímu, šikanóznímu jednání nepodrobí. Popsané hrubě protiprávní, šikanózní jednání soudce Mgr. J. E. vůči žalobci vyústilo v žalobu, kdy žalobci za něj bylo soudem pravomocně přiznáno zadostiučnění ve formě omluvy a peněžité náhrady 10 000 Kč s příslušenstvím (rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 5 č. j. 16 C 303/2011–303, ze dne 9. 10. 2014). Žalobcem b) požadované informace tak měly vztah k osobě žalobce a dopad do jeho osobní sféry, neboť se týkaly úřední osoby (soudce), který se pouhé dva měsíce předtím vůči žalobci dopustil hrubě protiprávního, šikanózního jednání (za které byl později žalobce odškodněn), tedy žalobce chtěl získat informace o morálním profilu úřední osoby, která ho poškodila v jeho právech (tudíž na posuzované řízení, které probíhalo jednak před správními orgány, jednak dvakrát před správními soudy - řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu a řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu) proto dopadá čl. 6 odst. 1 Úmluvy). Bylo porušeno nejen základní právo žalobce na projednání věci v přiměřené lhůtě, zaručené čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a základní právo na projednání věci bez zbytečných průtahů, garantované článkem 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, ale – fakticky – bylo porušeno i jeho základní právo na svobodu projevu a na vyhledávání a šíření informací, garantované článkem 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, článkem 17 Listiny základních práv a svobod, a článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech v jeho časové dimenzi, protože po tak dlouhé době od podání žádosti již pro něj získání požadovaných informací mělo jen historickou hodnotu, a uplatnění tohoto práva se plynutím času pro žalobce stalo již zcela neefektivním.
19. Soud I. stupně k těmto tvrzením žalobců (o významu předmětu řízení pro žalobce) nepřihlédl, jimi označené důkazy neprovedl a nikterak nezdůvodnil proč, když v písemném odůvodnění rozsudku tato (pro věc rozhodná) tvrzení i důkazy zcela pominul.
20. Žalobci dále namítali, že rozsudek soudu I. stupně, pokud jde o právní posouzení věci, je zcela v rozporu s kritérii uvedenými v § 31a odst. 3 písm. a) až e) zákona č. 82/1998 Sb., neboť naprosto pomíjí několikaleté průtahy a nečinnost zejména správních orgánů (jejichž postup vůči žalobcům nebyl jenom „nesprávný“, ale byl doslova zlovolný), pomíjí snahu žalobců u správních soudů o ukončení nečinnosti a pomíjí význam předmětu řízení pro žalobce, který soudu v průběhu řízení popsali. Navíc i v případě, že by snad význam předmětu řízení pro žalobce byl „téměř nicotný“, což ve skutečnosti nebyl, obvodní soud nikterak nezdůvodnil, proč při stanovení výše

zadosti učinění nevycházel z rozhodnutí jiného obdobného případu, jehož podstatné znaky se shodují. Na taková soudní rozhodnutí přitom žalobci výslovně upozornili v písemném podání ze dne 13. 2. 2022.

21. Žalobci odkázali na rozhodnutí Nejvyššího soudu (např. R 67/2016) s tím, že výše zadosti učinění přiznaného podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb. na náhradě nemajetkové újmy musí odpovídat výši zadosti učinění přiznaného v případech, které se s projednávanou věcí v podstatných znacích shodují; významnější odchylka je možná jen tehdy, bude-li soudem řádně a přesvědčivě zdůvodněna. Nelze-li nalézt takový případ, který by se v podstatných znacích shodoval s projednávanou věcí, je třeba provést srovnání s jinými případy náhrad nemajetkové újmy. Oba žalobci takový případ, jehož podstatné znaky se shodují s nyní projednávanou věcí, podrobně popsali již v podání ze dne 13. 2. 2022. Ve skutkově a právně srovnatelném případě v mediálně sledované věci žalobce Ing. L. M. proti žalované České republice – Ministerstvu financí, obecné soudy pravomocně přiznaly za nepřiměřenou délku a průtahy v řízení při vyřizování jeho žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb. Kanceláři prezidenta republiky (o platech zaměstnanců Kanceláře prezidenta republiky), které měl právo obdržet do 15 dnů, kdy nepřiměřená délka řízení (průtahy a nečinnost) činila 18 měsíců a 27 dnů, náhradu nemajetkové újmy 47 250 Kč s příslušenstvím (rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 č. j. 17 C 84/2017–34, ze dne 13. 10. 2017, rozsudkem Městského soudu v Praze č. j. 29 Co 60/2018–64, ze dne 26. 4. 2018, které jsou oba pravomocné). Dovolání podané proti nim žalovanou Českou republikou – Ministerstvem financí bylo usnesením Nejvyššího soudu č. j. 30 Cdo 3534/2018–143, ze dne 26. 9. 2018, odmítnuto jako nepřipustné. Přitom Ing. L. M. nežádal o informace, které by měly dopad do jeho osobní sféry, ale žádal o informace o platech zaměstnanců Kanceláře prezidenta republiky (které žádný dopad do jeho osobní sféry neměly a mít nemohly), odchýlně od žalobců a) a b), do jejichž osobní sféry požadované informace dopad měly.
22. V nyní projednávané věci činila nepřiměřená délka řízení (průtahy a nečinnost) při vyřizování žádosti žalobce a) 4 roky a 1 měsíc, a v případě žalobce b) 3 roky a 9 měsíců, tedy dobu vícenásobně delší, oproti délce řízení o žádosti o informace v případě Ing. L.M. (které trvalo téměř 19 měsíců). Částky 70 000 Kč s příslušenstvím a 65 000 Kč s příslušenstvím požadované žalobci jsou proto více nežli adekvátní ve vztahu k tomuto shora uvedenému a co nejvíce srovnatelnému případu, jehož podstatné znaky se s touto věcí shodují.
23. Rozsudek soudu I. stupně proto porušuje princip rovnosti v právech podle článku 1 Listiny základních práv a svobod a podle § 13 občanského zákoníku, když ani v nejmenším neobsahuje vysvětlení důvodu takové odchylky.
24. Žalobci za nesprávný považují i výrok III. rozsudku, protože v rozporu s § 141 odst. 1, 3 o. s. ř. soud I. stupně nepřiznal oběma žalobcům všechny účelně vynaložené náklady řízení potřebné k uplatnění jejich práva, a to především ve vztahu ke všem úkonům právní pomoci vykonaným zástupkyní žalobců. Dále soud (v rozporu s § 151 odst. 3 o. s. ř., § 1 vyhlášky č. 254/2015 Sb.) v případě obou žalobců nepřiznal náhradu nákladů (v té době nezastoupeným) žalobcům, totiž hotových výdajů v paušální výši po 300 Kč, a to za podání žaloby a za podání (ze zákona povinné) předžalobní žádosti o předběžné projednání nároku podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb., za kterou soudní praxe takovou náhradu nákladů přiznává, protože se jedná o úkon zcela rovnocenný předžalobní výzvě podle § 142a o. s. ř. (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 23 Co 246/2017 ze dne 28. 7. 2017, in: Výběr judikatury KS č. 69/2017; srov. též náleží Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3267/18 – zřejmě správně sp. zn. II. ÚS 3627/18, ze dne 3. 9. 2019, - pozn. odvolacího soudu).
25. V případě žalobce a) dále soud I. stupně nepřiznal ani náhradu nákladů za jeho osobní účast při jednání dne 8. 9. 2014 ve výši 964 Kč, vyčíslenou podle § 29 odst. 3 vyhlášky č. 37/1992 Sb. v písemném podání žalobce ze dne 11. 9. 2014 (kdy poslední pravomocný platební výměr na daň z příjmů fyzických osob ze dne 9. 7. 2014 předložil soudu již při jednání dne 8. 9. 2014).

26. Žalobci proto navrhli, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výrocích II. a III. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.
27. Rozsudek soudu I. stupně, a to ve výrocích I. a III. napadla včasným odvoláním i žalovaná a s odkazem na důvody uvedené v § 205 odst. 2 písm. b/, e/ a g/ o. s. ř. namítala, že vzhledem k délce řízení, které trvalo necelé 4 roky u každého ze žalobců, nesouhlasí se závěrem, že dostačující formou zadostiučinění za nemajetkovou újmu není již poskytnutá omluva. Podle žalované veškeré skutečnosti potvrzují, že nemajetková újma v peněžitém zadostiučinění nemohla žalobcům vzniknout, pokud význam předmětu řízení pro žalobce byl téměř nicotný, žádost o informace vzešla od obou žalobců téměř doslovně stejná, věc je nemohla nijak zasáhnout. Intenzita dopadu na osoby žalobců by se tedy měla téměř rovnat nule. Soud I. stupně i odvolací soud v předchozích rozsudcích konstatovaly, že správní řízení vedené o žádosti žalobce o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 bylo nepřiměřeně dlouhé a došlo tak k nesprávnému úřednímu postupu podle zákona o náhradě škody, proto uložily žalované ČR – Ministerstvu dopravy, aby se žalobcům omluvilo. V této souvislosti odkázala na závěr uvedený v rozsudku ze dne 28. 4. 2015, č. j. 35 Co 63/2015-132, či v rozsudku ze dne 2. 4. 2015, č. j. 22 Co 58/2015-76. Žalovaná dále odkázala na rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1313/2010.
28. Žalovaná dále namítala, že s předmětem řízení souvisí i fakt, zda nedošlo ke zneužití práva, jak zmiňuje i soudem I. stupně citovaný náleží Ústavního soudu v bodě 67. Zde žalovaná odkázala na své stanovisko z 3. 1. 2019, kde poukázala na nicotný význam předmětu řízení pro žalobce, který v procesním postavení žalobce vede mnoho desítek soudních sporů, někdy i z malicherných důvodů, často vycházejících ze žádostí o poskytnutí informací, které nejsou nijak využity, přičemž nad únosnou míru zatěžují kapacitu obecných soudů a který zahajováním masivního počtu řízení, jež zcela zjevně směřují toliko k vytvoření prostoru pro uplatnění kompenzačních nároků, zneužívá svého práva na přístup k soudu. Bylo judikováno, a to v řízení vedeném samotným žalobcem, že takové počínání lze pokládat za obstrukční a litigiozní a že takový přístup vede ve svém důsledku k oslabení a menší účinnosti soudní ochrany, kterou ústavní pořádek předpokládá (srov. např. usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 2791/08, III. ÚS 696/12).
29. Žalovaná rovněž namítala nepřiměřenou výši nákladů řízení pro každého ze žalobců. Úkony byly totožné po obsahové i formální stránce ve svém formátování. Byl vykonáván jeden zcela totožný úkon za oba žalobce. Podle žalované je namísto provést korekci nákladů řízení, neboť náklady nelze považovat za účelně vynaložené. Podrobně se účelností vynaložených nákladů zabýval soud I. stupně v rozhodnutí ze dne 24. 11. 2017, č. j. 25 C 10/2013-219, kde za účelné nepovažoval podání z 1. 9. 2014 a 3. 9. 2014, jejichž obsah měl být zahrnut do podání datovaného dne 4. 6. 2013. Všechna tato tři podání proto soud považoval za jeden účelný úkon. Obdobný závěr se uplatnil u podání ze dne 11. 9. 2017, 13. 9. 2017 a 20. 11. 2017, která byla rovněž zohledněna jako jeden úkon. Podle žalované se pouhé snížení odměny podle § 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o 20 % v posuzovaném případě nejví jako souladné s dobrými mravy a vynaloženým úsilím právního zástupce. Žalovaná v této souvislosti odkázala na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2582/16.
30. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve výroku I. změnil tak, že se žaloba zamítá.
31. Odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu I. stupně v rozsahu účastníky podaných odvolání včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212, § 212a odst. 1, 5 o. s. ř.), a dospěl k následujícím závěrům.
32. Podle § 13 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále též jen „zákon“), stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup

rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě (odst. 1). Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda (odst. 2).

33. Podle § 31a zákona č. 82/1998 Sb. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu (odst. 1). Dle odst. 2 téhož ustanovení, se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Dle odst. 3 téhož ustanovení v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k
- celkové délce řízení,
 - složitosti řízení,
 - jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení,
 - postupu orgánů veřejné moci během řízení a
 - významu předmětu řízení pro poškozeného.
- Uvedená právní úprava zakotvuje odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v tom, že nebylo rozhodnuto v přiměřené lhůtě.
34. Podle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon. Podle odst. 2 má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům. Veřejnost může být vyloučena jen v případech stanovených zákonem.
35. Podle čl. 6 odst. 1 věty první Úmluvy má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.
36. Právo na projednání věci v přiměřené lhůtě je zakotveno v čl. 6 odst. 1 Úmluvy a v čl. 38 odst. 2 Listiny. Zákonná úprava zadostiučinění za újmu způsobenou nepřiměřenou délkou soudních řízení se po novele zákonem č. 160/2006 Sb. nachází v zákoně č. 82/1998 Sb., zejména v § 13, § 22 a v § 31a. Na tuto zákonnou úpravu pak navazuje stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. C.pjn 206/2010, uveřejněné pod číslem 58/2011 Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek (dále jen „Stanovisko“), které se podrobněji zabývá mimo jiné posouzením celkové doby řízení, v němž mělo dojít k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu § 13 odst. 1 věty druhé a třetí či § 22 odst. 1 věty druhé a třetí zákona v případě nevydání rozhodnutí v přiměřené lhůtě a výkladem ust. § 31a zákona.
37. Podle § 13 odst. 1 podle zák. č. 106/1999 Sb. o svobodném přístupu k informacím (dále též „InfZ“, žádost o poskytnutí informace se podává ústně nebo písemně, a to i prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací.
38. Podle § 14 odst. 5 písm. d) InfZ povinný subjekt posoudí žádost a nerozhodne-li podle § 15, poskytne informaci v souladu se žádostí ve lhůtě nejpozději do 15 dnů ode dne přijetí žádosti nebo ode dne jejího doplnění; je-li zapotřebí licence podle § 14a, předloží v této lhůtě žadateli konečnou licenční nabídku.
39. Podle § 16 odst. 1 InfZ proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti lze podat odvolání. Podle odst. 2 cit. ust. povinný subjekt předloží odvolání spolu se spisovým materiálem

nadřízenému orgánu ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení odvolání. Podle odst. 3 citovaného ustanovení, nadřízený orgán rozhodne o odvolání do 15 dnů ode dne předložení odvolání povinným subjektem. Lhůta pro rozhodnutí o rozkladu je 15 pracovních dnů ode dne doručení rozkladu povinnému subjektu. Lhůtu nelze prodloužit. Podle odst. 4 téhož ustanovení, při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.

40. Soud I. stupně důvodně uzavřel, že je dána odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v tom, že nebylo rozhodnuto v přiměřené lhůtě. Rovněž správně uzavřel, že omluva, kterou poskytla žalovaná žalobcům, není dostatečná, když s ohledem na délku namítaného řízení je namíste přistoupit k finanční satisfakci. Podle odvolacího soudu však vzhledem ke zjištěným skutečnostem je namíste poskytnout odškodnění ve vyšším rozsahu, než které přiznal soud I. stupně.
41. Odvolací soud v souvislosti se stanovením rozsahu výše odškodnění vyšel ze závěrů Ústavního soudu uvedených v nálezu ze dne 14. 10. 2020, sp. zn. II. ÚS 570/20, a to, že při rozhodování o zadostiučinění za nemajetkovou újmu vzniklou nesprávným úředním postupem nelze odhlížet od toho, že bylo ve správním řízení rozhodováno o základním právu nebo svobodě, a proto je povinností obecných soudů zohlednit celkovou délku řízení, jež teprve ve svém souhrnu vedlo k realizaci základního práva. Na správní řízení o základních právech a svobodách, jakož i na případné navazující soudní řízení, je tedy třeba z ústavněprávního hlediska nahlížet jako na řízení jediné. Není-li jeho délka přiměřená, uplatní se vzhledem k zásadnímu významu základních práv a svobod v souladu s čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod domněnka vzniku nemajetkové újmy. Není třeba zkoumat, zda předmětem řízení bylo „občanské právo nebo závazek“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a judikatury Evropského soudu pro lidská práva. Z uvedeného vyplývá, že v posuzované věci je dáno právo na projednání v přiměřené lhůtě, aniž by bylo rozhodné, zda na správní řízení navazoval či nenavazoval soudní přezkum. Vzniká zde vyvratitelná domněnka vzniku nemajetkové újmy. Vždy je namíste zkoumat význam předmětu řízení. Současně je možno uzavřít, že obecně, a to za situace, kdy správní řízení vedené podle informačního zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého se lze domáhat informace o jakékoliv skutečnosti, nemusí být nárok spojen s osobou poškozeného. Současně to však znamená, že význam předmětu řízení pro poškozeného může být i zcela minimální. V posuzované věci lze tedy uzavřít, že předmětné správní řízení bylo vedeno o základním právu. V souvislosti s rozhodnutím o formě a výši zadostiučinění je pak namíste podle závěru odvolacího soudu postupovat dle stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, a zkoumat celkovou délku řízení, tj. začátek a konec předmětného řízení, zjišťovat jednotlivé dílčí fáze řízení, jak před správním orgánem, tak případně soudem. Za situace, kdy je rozhodující celková délka řízení, je namíste dle citovaného stanoviska za prvé 2 roky řízení přiznat náhradu v poloviční výši. Nelze totiž odhlédnout od skutečnosti, že objektivně každé řízení, a to jak před správními, tak soudními orgány, musí trvat po určité časové období. Skutečnost, zda byly dodrženy konkrétní základní lhůty, se s ohledem na závěry Ústavního soudu stává irelevantní.
42. Předmětné řízení ve vztahu k žalobci a) trvalo 4 roky. Základní částku přiměřeného zadostiučinění je proto namíste stanovit ve výši 45 000 Kč, tj. základní roční sazba je stanovena v částce 15 000 Kč (za prvé 2 roky za poloviční výši). Závěr o nepřiměřené délce řízení učinil odvolací soud s ohledem na soudem I. stupně zjištěné průtahy a jejich délku (zejména při rozhodování o odvoláních v nepřiměřeně dlouhé době). Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu I. stupně o snížení odškodnění z důvodu zcela minimálního významu řízení pro žalobce v této souvislosti snížil základní odškodnění o 50 %. Tvrzení o zásahu do osobností sféry hodnotí odvolací soud jako účelová. Žalobce a) sám uvedl, že o protiprávním jednání soudce E. informoval Ministerstvo spravedlnosti, předsedu Městského soudu v Praze a sdělovací prostředky (deník Právo, Blesk, TV).

Učinil tak v době, kdy jím požadované informace od Magistrátu hl. m. Prahy a Ministerstva dopravy neobdržel. Absence požadovaných informací mu tedy evidentně nezabránila při uplatnění „jeho základního práva na svobodu projevu a na vyhledávání a šíření informací, garantované článkem 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, článkem 17 Listiny základních práv a svobod, a článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech“. Stejně tak žalobci b) absence požadovaných informací evidentně nebránila „v jeho právu podílet se na kontrole činnosti orgánů veřejné moci“, ani při uplatnění „jeho základního práva na svobodu projevu a na vyhledávání a šíření informací, garantované článkem 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, článkem 17 Listiny základních práv a svobod, a článkem 19 Mezinárodního paktu o občanských a politických právech“, když navíc žalobce b) žádný konkrétní případ netvrdil. Pokud by žalobci skutečně potřebovali použít požadované informace v soudním řízení vedeném proti soudci Mgr. J. E., nic jím nebránilo v tom, aby navrhli soudu provedení důkazu příslušnými spisy, obsahujícími požadované informace. Z uvedených závěrů pak jednoznačně vyplývá zcela minimální význam sporů pro žalobce a současně i nesrovnatelnost posuzované věci s žalobci odkazovanými případy. Odvolací soud základní výši odškodnění navýšil o 10 %, a to z důvodu postupu příslušných orgánů, a současně snížil základní částku o 10 % z důvodu složitosti spočívající v opakovaných rozhodnutích, a to na více stupních soudní soustavy. V souvislosti s jednáním poškozených v předmětném řízení neshledal odvolací soud důvod pro snížení či naopak navýšení základního ohodnocení. Z uvedeného je zřejmé, že základní ohodnocení ve výši 45 000 Kč u žalobce a) snížil odvolací soud o 50 %, tj. na částku 22 500 Kč a v tomto rozsahu shledal nárok uplatněný žalobcem a) důvodný.

43. Ohledně žalobce b) trvalo předmětné řízení 3 roky a 9 měsíců. Základní ohodnocení je proto ve výši 41 250 Kč. Odvolací soud vyšel z totožných závěrů jako u žalobce a) a stanovil výši odškodnění ve výši 20 625 Kč.
44. Odvolací soud na základě výše uvedeného postupoval podle § 220 odst. 1 písm. a/ o. s. ř. a rozsudek soudu I. stupně ve výrocích o věci samé I. a II. změnil tak, že žalované uložil povinnost zaplatit žalobci a) částku 22 500 Kč a žalobci b) částku 20 625 Kč s požadovaným příslušenstvím, tj. se zákonným úrokem z prodlení ve výši 7,05 % ročně od 3. 1. 2013 do zaplacení jdoucím. Pokud se žalobci domáhali dále zaplacení částek, a to žalobce a) 47 500 Kč s příslušenstvím a žalobce b) částky 44 375 Kč s příslušenstvím, pak v tomto rozsahu odvolací soud žalobu zamítl.
45. Odvolací soud žalované uložil povinnost zaplatit žalobcům jistinu spolu se zákonným úrokem z prodlení od 3. ledna 2013 do zaplacení. Podle § 15 odst. 3 zákona je nárok splatný uplynutím šesti měsíců ode dne jeho uplatnění. Stát je tedy povinen nahradit škodu nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy poškozený nárok řádně uplatnil postupem podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. Marným uplynutím této lhůty se ocitá stát jako dlužník z odpovědnostního závazkového právního vztahu v prodlení a ode dne následujícího po uplynutí lhůty jej stihá povinnost zaplatit poškozenému též úrok z prodlení (srov. bod 10. stanoviska Nejvyššího soudu (srov. bod 10. stanoviska Nejvyššího soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, uveřejněné pod číslem 58/2011 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).
46. O nákladech řízení před soudy všech stupňů rozhodl odvolací soud podle § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. a s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5. 2. 2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013, když žalobce je třeba ve smyslu uvedeného usnesení Nejvyššího soudu považovat za zcela úspěšné. Náklady řízení žalobce a) před soudem I. stupně, a to za prvé řízení, ve výši 16 418 Kč tvoří odměna za zastoupení advokátem včetně jeho paušálních náhrad hotových výdajů podle vyhl. č. 177/1996 Sb. za 4 úkony právní služby podle § 1 odst. 2 věty první, § 6 odst. 1, § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013), § 11 odst. 1 vyhlášky po 3 100 Kč za převzetí a přípravu zastoupení, za sepsání dvou písemných vyjádření ze dne 1. 9. 2014 a dne 3. 9. 2014 a za účast při jednání soudu dne 8. 9. 2014, 1x odměna za úkon právní služby podle § 11 odst. 2 vyhlášky ve výši 1 550 Kč za účast při vyhlášení rozsudku dne 17. 9. 2014 a 5x paušální náhrada hotových výdajů

advokáta po 300 Kč podle § 13 odst. 4 citované vyhlášky. Součástí nákladů je dále náhrada za ztrátu času žalobce a), tj. osoby samostatně výdělečně činné, vypočtená soudem I. stupně ve výši 968 Kč. Náklady prvního odvolacího řízení tvoří odměna advokátky ve výši 3 100 Kč za 2 úkony právní služby (písemné vyjádření k odvolání, účast při jednání odvolacího soudu), 2 režijní paušály po 300 Kč, celkem částka 6.800 Kč. Za obě řízení částka 23 218 Kč.

47. Náklady řízení žalobce b) před soudem I. stupně, a to za první řízení, představuje odměna jeho advokátky ve výši 3.100 Kč za každý ze 4 úkonů právní služby, spočívajících v převzetí právního zastoupení, vyjádření ve věci samé ze dne 4. 6. 2013 a dne 9. 9. 2014 a účasti při jednání soudu I. stupně dne 17. 9. 2014 (§ 1 odst. 2 věty první, § 6 odst. 1, § 7 bod 5, § 9 odst. 4 písm. a) vyhl. č. 177/1996 Sb. – srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013), tj. celkem odměna advokátky ve výši 12 400 Kč, dále 4 režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 4 vyhl. č. 177/1996 Sb.), tj. celkem částka 13 600 Kč. Náklady odvolacího řízení tvoří odměna jeho advokátky ve výši 3 100 Kč za každý ze dvou úkonů právní služby, spočívajících v písemném vyjádření k odvolání a účasti při jednání odvolacího soudu dne 2. 4. 2015, 2 režijní paušály po 300 Kč, tedy částka 6 800 Kč. Náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů představuje celkovou částku 20 400 Kč (13 600 Kč + 6 800 Kč).
48. Požadavku žalobců na úhradu hotových výdajů v paušální výši 300 Kč dle vyhlášky č. 254/2015 Sb., a to za podání žaloby a předžalobní žádosti o předběžné projednání nároku podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb., odvolací soud nevyhověl, neboť vyhláška č. 254/2015, dle které žalobci požadují náhradu přiznat, byla účinná až od 6. 10. 2015. Namítané úkony byly provedeny před tímto datem. Ustanovení § 31 odst. 4 zákona č. 82/1998 Sb., výslovně vylučuje právo poškozeného na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Odvolací soud v této souvislosti odkazuje i na závěry vyslovené Ústavním soudem v nálezů Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 649/22, dle kterých *Ústavní soud vychází z toho [viz též nálezy ze dne 3. 9. 2019 sp. zn. II. ÚS 3627/18 (N 155/96 SbNU 31)], že předžalobní výzva má svůj primární význam v řízení mezi dvěma jednotlivci a má představovat poslední upozornění dlužníka na existenci jeho závazku, na něž v případě pasivity v plnění povinnosti navazuje samotné soudní řízení [srov. nálezy ze dne 18. 5. 2015 sp. zn. I. ÚS 4047/14 (N 97/77 SbNU 423) a ze dne 21. 4. 2016 sp. zn. I. ÚS 3228/15 (N 75/81 SbNU 299)]. Podle ustálené judikatury obecných soudů "smyslem předběžného projednání nároku u příslušného ministerstva nebo jiného ústředního orgánu státní správy dle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. je poskytnout možnost vyřešit spor smírnou cestou a snaha zabránit tak zbytečným soudním sporům" (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2012 sp. zn. 30 Cdo 1728/2011). Z uvedeného vyplývá, že předžalobní uplatnění nároku podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. má obdobný účel jako předžalobní výzva podle § 142a o. s. ř. ve standardním občanskoprávním řízení. Jak ostatně potvrzuje i odborná komentářová literatura, úprava předžalobního uplatnění nároku podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb. je úpravou zvláštní ke § 142a o. s. ř., zaslání předžalobní výzvy poté, co bylo postupováno podle § 14 zákona č. 82/1998 Sb., je proto úkonem nadbytečným (srov. Vojtek, P., Bičák, V. *Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, str. 280*). V posuzovaném řízení stěžovatel nárok na náhradu škody podle § 14 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. u příslušného úřadu uplatnil přípisem ze dne 2. 6. 2020 (č. l. 14 soudního spisu obvodního soudu), náhradu škody však od státu obdržel pouze v částečné výši, když další výše mu byla přiznána až obecnými soudy, tj. základ stěžovatelova nároku byl prokázán. Ze skutečnosti, že uplatnění nároku na náhradu škody podle § 14 odst. 1 zákona č. 82/1998 Sb. plní obdobný účel jako předžalobní výzva, lze však vyvodit jen to, že podmínkou případného přiznání náhrady nákladů žalobci již není zaslání předžalobní výzvy žalovanému (což ostatně plyne z § 142a odst. 2 o. s. ř.). Z právního hlediska však jde o různé úkony, které mají rozdílné právní následky. Uplatnění nároku u příslušného úřadu je úkonem (zpravidla) nezbytným pro případné uplatnění nároku u soudu (§ 14 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb.), kdy jeho absence představuje odstranitelný nedostatek podmínek řízení podle § 104 odst. 2 o. s. ř. A vzhledem k tomu, že jde o úkon mimo soudní řízení, jímž se zabývá projednávání uplatněného nároku u příslušného úřadu, vztahuje se na něj jednoznačně znějící kogentní norma obsažená v § 31 odst. 4 zákona č. 82/1998 Sb., podle něhož poškozený nemá právo na náhradu nákladů zastoupení, které mu vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Nadto zde zjevně jde o vyklad a použití podústavního práva, jímž chybí jakýkoli ústavněprávní*

rozměr, a tudíž i kdyby Ústavní soud (hypoteticky) připustil, že lze výše uvedená ustanovení interpretovat i jinak, důvody pro svůj zásah do nezávislého soudního rozhodování by neshledal (srov. též usnesení ze dne 20. 12. 2011 sp. zn. III. ÚS 3120/11, kterým byl odmítnut s ústavní stížností spojený akcesorický návrh na zrušení § 31 odst. 4 zákona č. 82/1998 Sb.).

49. Náklady řízení žalobce a) dále tvoří odměna za sepis dovolání ze dne 9. 7. 2015 a vyjádření k výzvě soudu I. stupně ze dne 11. 9. 2017. Následná dvě doplnění vyjádření, a to ze dne 13. 9. 2017 a 20. 11. 2017, odvolací soud zohlednil jako podání náležející k podání ze dne 11. 9. 2017. Odměna advokátky je tedy ve výši 6 200 Kč dle § 11 odst. 1 písm. k/, d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., dva režijní paušály po 300 Kč dle § 13 odst. 4 téže vyhlášky, tj. celkem za tuto část řízení 6 800 Kč. Náklady žalobce b) v shodném období, tj. než došlo ke spojení řízení, činí za totožné úkony rovněž částku 6 800 Kč ve svém souhrnu.
50. Od spojení řízení při ústním jednání dne 24. 11. 2017 náleží každému ze žalobců odměna za zastoupení advokátkou ve výši 2 480 Kč (§ 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Odměna náleží za podání odvolání proti rozsudku ze dne 24. 11. 2017, č. j. 25 C 10/2013-219, ze dne 30. 11. 2017, resp. 1. 12. 2017, a to včetně jejich opakovaných doplnění, které odvolací soud s ohledem na jejich obsah, nehodnotil jako samostatné úkony, za které by náležela žalobcům další odměna. První i druhé doplnění odvolání posoudil jako součást odvolání samotného. Součástí nákladů je rovněž odměna za sepis vyjádření k odvolání žalované ze dne 8. 1. 2018, resp. 10. 1. 2018, odměna za odvolání proti usnesením soudu I. stupně ze dne 23. 7. 2018, č. j. 25 C 10/2013-314, a to ve znění následujících doplnění. Odměna za vyjádření žalobců k vyjádření žalované ze dne 21. 2. 2019, dovolání žalobců proti usnesení odvolacího soudu ze dne 28. 11. 2018, č. j. 35 Co 388/2018-350, rovněž ve znění jeho následného doplnění. Odměna náleží za vyjádření žalobců ze dne 31. 1. 2022, za vyjádření ze dne 15. 2. 2022 k vyjádření žalované jednajícím Ministerstvem financí a za účast na jednání dne 16. 2. 2022. Další tři odměny za sepis odvolání proti rozsudku soudu I. stupně ze dne 16. 2. 2022, č. j. 25 C 10/2013-590, za vyjádření žalobců ze dne 4. 9. 2022 k odvolání žalované a za účast na jednání odvolacího soudu. Za uvedených 11 úkonů právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d/, g/, k/ vyhl. č. 177/1996 Sb., tedy částka 54 560 Kč při zastupování dvou účastníků. K odměně náleží paušální náhrada hotových výdajů ve výši 3 300 Kč podle § 13 odst. 4 uvedené vyhlášky. Každému ze žalobců tak náleží částka 28 930 Kč za uvedenou část řízení. Náklady žalobců za řízení před soudy všech stupňů u žalobce a) představují částku 58 948 Kč a po připočtení zaplaceného soudního poplatku za dovolání celkem částku 62 948 Kč. U žalobce b) součet nákladů na právní zastoupení představuje částku 56 130 Kč a po připočtení zaplaceného soudního poplatku za dovolání činí jeho celkové náklady za řízení před soudy všech stupňů částku 60 130 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně ve lhůtě dvou měsíců ode dne jeho doručení za splnění podmínek dle § 237 o. s. ř., jestliže napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Praha 6. září 2022

JUDr. Naděžda Zachystalová v. r.
předsedkyně senátu